

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת בהעלותך

תורת

התורה נצחית ללא שינוי ותמורה

במדבר פרק ח (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל אֶהֱרָן וְאֶמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהִעָלְתָּךְ אֶת הַזֹּרֹת אֶל מֹול פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ וְאִירֵי שַׁבְּעַת הַזֹּרֹת: (ג) וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהֱרָן אֶל מֹול פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה לְרֵאתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה:

שאלות:

ופרש"י במדבר פרק ח פסוק ג ויעש כן אהרן להגיד שבחו של אהרן שלא שינה:

א { וכבר רבים ושלמים עמדו על דברי חז"ל מה החידוש שאהרון לא שינה וכי מדוע יעלה על דעתו לשנות? }

ב { מה גם שידוע שכל פעולה אפילו הקמנה ביותר במעשה המצוות פועלת ומתקנת הרבה וע"י שינוי קטן יתכן ויפגום הרבה, כדאשכחן במנחות דף כ"ב ע"ב דכאשר עלה משה למרום מצא את הקב"ה קושר כתרים לאותיות ושאלו מי מעכב עליך והשיבו שעתידי במשך הדורות להיות רבי עקיבא אשר דורש תילי תילים של הלכות על כל תג ותג, וביאורו שכל תג אפילו עוקץ קטן ביותר יש בו השפעה וסוד וק"ו בפעולות המצוות שנמסר למשה רבינו כיצד עשייתן? }

למרות גובהו של אהרון לא שינה:

וראיתי במעינה של תורה בשם רבינו יונתן אייבשיץ בספרו תפארת יהונתן אשר כתב לתרץ עפ"י מה שאמרו רז"ל בהעלות נרותיה מלמד שעשו מעלה למנורה היינו מדרגה, וכידוע שנחלקו חז"ל בגובה המנורה י"א י"ז טפחים וי"א י"ח טפחים, ועכ"פ אפילו למ"ד י"ח טפחים היינו גובה בערך של מטר ושמונים, והרי מאחר ומצינו בכל מקום שמשה ואהרון שקולים אפשר שגם גבהן היה שווה, ועל משה נאמר במסכת אבות דרבי נתן פרק ד"ה ר' שמעון, בא"ד והאיש משה עניו מאד וגו' יכול היה ענו אבל היה נאה ומשובח אבל לא היה גבור בקומה ת"ל ויפרוש את האהל המשכן מה משכן עשר אמות כן גובהו של משה עשר אמות.

ואפשר להסביר הטעם עפ"י המבואר במעינה של תורה בשם מלא העומר והאדמו"ר רא"מ מגור דמדוע הוצרך לעשות מדרגה למנורה הרי עכ"פ יוכל להגביה ידו ולהדליקה? ותירצו דהכה"ג היה לובש את הציץ אשר בו שם המפורש ואסור להגביה ידו מעליו, ולמרות שהדלקה כשרה בזר וממילא המדליק אין לו ציץ, מכל מקום הכה"ג היה מטיב את הנרות דעבודה זו צריך דוקא ע"י כהן עם בגדי כהונה ושפיר יש לו ציץ בזמן הטבה, אולם לפי האמור לעיל הרי אהרון היה גבוה מאד עד שאינו נזקק להגביה ידו ולא פוגם ומזלזל ע"ז בצייץ וא"כ יכל להטיב הנרות מבלי לעלות המדרגה ובכל זאת לא שינה מאשר צוה. והוא כדי שילמדו ממנו לדורות הבאים אשר יהיו יותר נמוכים ועלולים למעט שאפשר להגביה ידו וכשלו, ומכח מחשבתו הבהירה של אהרון הכהן אשר רואה חושב ומבין לעומק דכל שינוי הקטן ביותר עלול לקלקל אם לא אצלו הרי עכ"פ לדורות הבאים.

אין לשנות אפילו קוצו של יו"ד:

ומכאן נלמד כמה כל מצוות התורה לא ניתנת לשינוי כל שהוא כי דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום ועץ חיים היא למחזיקים בה ונותנת חיים לעוסקים בה. וכל העולה על רוחו שיש אפשרות או צורך לשנות כמלא נימה מדרכי התורה לבטל אפילו תג אחד אינו אלא טועה, דהתורה ניתנה ע"י הקב"ה אשר צופה כל הדורות ויודע את טובת האדם, והיא תואמת כל דור ודור.

מעשה התורה לא ניתנה רק בקיץ:

ודלא כמשכיל אחד אשר שאל את הרש"ר הירש דנראה לו שאין דרכי התורה תואמות את הטכנולוגיה והמדע של דורינו, והשיבו עפ"י מעשה שהיה עם עשיר אשר הוצרך לנסוע ליריד למכור סחורה בעיר אחרת וסיכם עם עגלון להסיעו אך ישלם שכרו בתנאי שיגיע לזמן היריד, והנה מאחר והיה בזמן החורף ירדו שלגים בדרכים ונשתבשו הדרכים ונתעכבו עד שעבר הזמן של היריד, אך סו"ס הגיעו והעגלון תבע שכרו, העשיר סירב לשלם והלכו לדין תורה, לאחר העיון זוכה העשיר ונפטר מתשלום, אך העגלון הפטיר בשאלה את הדיין כיצד הוא פוסק עפ"י התורה הלא היא ניתנה לבנ"י בסיון שהוא קיץ ולכן פטור לפי התורה, אבל אילו הייתה ניתנת בחורף בודאי היה לחייבו לשלם וא"כ אין הדין אמת, אולם השיבו הדיין שהתורה ניתנה לכל עונות השנה והדין אמת, כן הוא שאלת המשכיל כאותו עגלון וכל השואל וחושב אחרת.

לשכת הרבנות אלעד

בראשות המרא דאתרא הגאון ר' מרדכי מלכא שליט"א

בד"צ אלעד * בתי הוראה * שרותי דת * רישום נישואין

נשיא וראש מוסדות "אור המלך" – אלעד

רשת מעונות יום, רשת גני ילדים, ת"ת "דרך המלך", ת"ת "פרי תואר", ישיבה קטנה "אורחות יהודה"

רשת כוללים "לקח טוב", מרכז שיקומי "אור המלך", קופת "מפעל החסד" אלעד

The office of Rabanoot Elad – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אין שינוי ותמורה עד סוף הדורות:

ושמעתי שהרה"ג הדרשן ר' שבתי יודליביץ שליט"א שפעם נסע באיזה מיסה והתיישב לידו איזה פרופסור לזואולוגיה היינו מומחה לבעלי-חיים, כמובן חילוני ובמשך המיסה שאל את הרב שנדמה לו שהתורה אינה תואמת את מצב הדור ומניין לאמיתותה, והשיבו: בתור זואולוג, האם מכיר במשך חייו או שמע שיש בעלי חיים אשר יש להם רק דבר אחד, שוסעת שסע חוץ מהחזיר, או רק מעלה גרה חוץ מהגמל, שפן וארנבת, דכולם יש להם שני דברים או גם שסע וגם מעלי גרה או אין שסע וגם לא מעלה גרה. והשיבו שאינו יודע, וא"כ שאלו כיצד משה רבינו כתב בתורה דבר כזה ולא קם אדם במשך שלשת אלפים ושלש מאות שנה אשר היו על גבי כדור הארץ ויכחיש דברי משה רבינו הלא דבר הוא, וכי משה הסתובב על כל כדור הארץ. ובאמת זוהרי גמרא במסכת חולין דף ס ע"ב אשר שואלת שאלה זו והשיבה מכאן תשובה וראיה שהתורה מהשמים, דרק הקב"ה בורא העולם יודע את אשר ברא ואין ספק דרק אלו הבעלי חיים השונים.

מעשה שהיה:

ומעשה שהיה עם אדם שטם לחו"ל ובהיות שטם בחברה זרה לא היה אוכל כשר הוא לקח איתו אוכל ביתי, כאשר התיישב היה גוי יושב איתו באותה שורה, הגיע הזמן לאכול וחילקו במטוס את האוכל הוא כמובן הכין את דבר מאכלו שהביא איתו ופתח את האריזה והניחה על מקומו, בנתיים קם ליטול ידיו וחזר למקומו, ופיתאום התעורר לחשוב האם יהיה מותר לו לאכול כיון שזה נחשב לבשר שהתעלם מהעין כיון שנשארו במקומו לכמה דקות בלי השגחה, מצד אחד רואה את הסנדויץ שלו כמו שהוא שלכאורה לא נגעו בו ומאידך לפי ההלכה נראה לו שיתכן שזה אסור, וכך הוא יושב וחושב ואינו יודע מה לעשות, הגוי שיושב לידו שואלו מדוע אינו אוכל, והסביר לו כי לפי תורתנו חו"ל לימדו אותנו שאם משאירים בשר לבד נאסר משום בשר שנתעלם העין, ולמרות שכאן במטוס מה כבר יכול להיות מי יבא ומי יחליף אך כיון שזה שאלה הוא אינו אוכל, והנה הגוי אמר לו מתוך התפעלות עד כמה חו"ל חכמים ובאמת אכן ברגע שהוא פתח את האריזה שלו היה ריח מאוד מגרה, ולכן כאשר הוא הלך ליטול ידיו הוא הוציא מתוך הסנדויץ את הבשר והחליף בבשר שחילקו במטוס כאילו לא היה כלום, כמובן שעם זה נבלות וטריפות וניצל בגלל שלא ניסה להתחכם על דברי חו"ל אפילו שלפי ההגיון לא היה נראה ששייך לחשוש במקרה זה קיבל את דברי חו"ל כמו שהן וניצל מאיסור גמור, וזה ראיה שאין לשנות כמלא נימה מהתורה הקדושה וחכמיה.

התורה היא חייו של האדם:

ובפרשת השבוע אנו רואים דבר נפלא, דהנה באמצע הפרשה התורה כתבה פרשת "ויהי בנסוע הארון" עם נוני"ן הפוכים, ודרשו חו"ל כמובא בפרש"י דהתורה הפסיקה בין פורענות לפורענות. והקשה הרמב"ן וכן הכלי יקר ועוד היכן הפורענות הראשונה? ותירץ הרמב"ן ממה שכתוב ויסעו מההר ודרשו חו"ל שהסיעו עצמם כתינוק הבורח מביה"ס. והיינו שבעצם בהר סיני הוא מקום אשר בו קיבלו את כל הדרך בחיים, כיצד מסוגלים לברוח ממקום זה בשמחה ולא בצער, וזוהי תחילת פורענות כיון שבעצם הליכה כזו יוצרת אצל האדם שאלות ותלונות על הנהגת הבורא. ואין פלא שאח"כ מיד התחילו בתלונות על מצבם, דרק כאשר האדם הולך ושמח בדרך התורה יש לו תשובות לכל השאלות ושמח בחלקו, והדבר נרמז בעצם כתיבת הנוני"ן הפוכים, דנו"ן הוא בלשון ארמי דג, ורמזו בו שעם ישראל דומה לדגים שאם מוציאים אותן ממקום חיותם מיד מתים, וכמשל רבי עקיבא במסכת ברכות דף סא ע"ב דפגשו פפוס ושאלו כיצד מקהיל קהילות ברבים נגד המלכות, והשיבו משל לשועל שראה דגים המתרוצצים בים ושאלם מדוע מפחדים והשיבוהו מפני הרשתות, הציע להם בואו אתי למקום שמור ביבשה, השיבוהו אם במקומו או מפחדים אשר המים מקור חיותנו ק"ו ביבשה, כך השיבו ר"ע אם כאשר אנו עוסקים בתורה כך, על אחת כמה וכמה בלי עסק התורה. ולכן כאשר בני"ן הסיעו עצמם מההר בשמחה כתינוק הבורח מביה"ס היא הייתה בעוכם והתחילו בתלונות. ולזאת על כל אחד ואחד להתחזק בלימוד התורה לדעת דרכה ונתיבותיה כי חיים היא לעוסקים בה ודרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום, וזוהי גולת הכותרת של עם ישראל והיא הנותנת את הזכות בא"י ולא בכוחי ועוצם ידי.

בידידות ואהבה ובברכת שבת שלום ומבורך

מרדכי מלכא